

Тим самим, відтепер фінансова підтримка надається:

1) ФГ, яке має чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 20 млн грн, у власності та/або користуванні якого перебувають землі с/г призначення; зареєстрованому в поточному році ФГ, у власності та/або користуванні якого перебувають землі с/г призначення, незалежно від обсягу чистого доходу (виручки);

2) сільськогосподарському обслуговуючому кооперативу: молочарського, м'ясного напрямів, до складу якого входять не менше 20 членів, серед яких повинно бути одне і більше ФГ, а інші – фізичні особи, у власності та/або користуванні кожної з яких перебувають землі с/г призначення та за наявності тварин, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства; плодово-ягідного, овочевого напрямів, а також із заготівлі та переробки дикорослих ягід, грибів і рослин, до складу якого входять не менш як 7 членів, серед яких повинно бути одне і більше ФГ, а інші – фізичні особи, у власності та/або користуванні кожної з яких перебувають не більше 100 га земель с/г призначення.

Детальніше: одна зміна – це пряма підтримка на гектар, так само як у Європі – 100 євро, у нас 3 тисячі гривень на площу до 20 га. Тобто фермери можуть отримати до 60 тисяч гривень на площу (але фермери, які створилися з 1 січня 2016 року). Друга зміна – це запровадження дотації на члена фермерського господарства у розмірі 9,5 тисяч гривень на члена господарства. Це пряма підтримка, це дотація на працюючого зареєстрованого члена господарства. Але ця сума складає не більше 30 тисяч, тобто три члена господарства отримують цю дотацію. Як правило невеликі господарства мають у своєму складі не більше трьох членів, якщо більше господарство, то воно отримає все-одно на трьох членів.

Постанова також розширила список банків, за кредити в яких фермери мають право отримати компенсацію від держави. Раніше це були тільки чотири державних банки – тепер також комерційні.

Отже, Прийнята Постанова «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств» дасть змогу покращити стан фінансового забезпечення фермерських господарств та підвищити ефективність їх господарювання. Подальші дослідження необхідно спрямувати на поглиблене вирішення поставлених проблем, оскільки фермерські господарства є важливою складовою продовольчої безпеки держави.

Список літератури

1. Григор'єва Х. А., 2017. Правові засади надання поворотної фінансової підтримки фермерським господарствам в Україні. *Підприємництво, господарство і право*, 2. С. 105–109.
2. *Про Державний бюджет на 2019 рік*: Проект Закону України (№ 9000 від 15.09.2018). Додаток № 3. [online]. Доступно: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64598.
3. Фінансова допомога фермерам стане доступнішою та ефективнішою. Інформаційно-аналітичний бюлетень КМУ. – [online] // Режим доступу : <http://www.info-kmu.com.ua/-2013-08-22-000000am/article/15715562>.

Курган Л. П.,

студентка 11с00 групи

Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Кучеркова С. О.,

канд. екон. наук, доцент

доцент кафедри обліку і оподаткування

Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУТНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Важливим значенням для країн з ринковою економікою є саме малий бізнес. Згідно з міжнародним досвідом, важливою умовою розвитку країни є успішна національна економіка, а значить й успішний розвиток малого бізнесу.

Погоджуючись з думкою більшості вчених, логічно вважати поняття малий бізнес, як діяльність, створену за власним ризиком, яка не суперечить міжнародним стандартам та мета якої безпосередньо отримання прибутку.

Малий бізнес відіграє важливу роль в економіці країни, а саме: забезпечує необхідну мобільність в умовах ринку, створює глибоку спеціалізацію й кооперацію, без яких немислима його висока ефективність; здатний не тільки швидко заповнювати ніші, що утворюються в споживчій сфері, але й порівняно швидко окупатися; здатний створювати атмосферу конкуренції; створює те середовище й дух підприємництва, без яких ринкова економіка неможлива [1, с. 112–114]. Цікавим є те що малі підприємства в умовах жорсткої конкуренції за виживання змушені постійно розвиватися та пристосовуватися до сучасних ринкових умов, адже для того, щоб існувати, потрібно отримати засоби для існування, а це означає, що прибуток отримати повинні саме вони. Тому на думку А. Сміта, саме конкуренція є конкретним механізмом, що змушує підприємців йти за вказівками «невидимої руки» [2, с. 35].

Основними макроекономічними факторами, що впливають на розвиток малого бізнесу, є, насамперед, обмежений внутрішній попит та наявність кризи на внутрішньому ринку через брак вільних фінансових ресурсів підприємств, менші реальні доходи населення, низьку інвестиційну активність та брак переливу ресурсів від фінансового до реального сегменту економіки, кредитних обмежень. Існують чинники, які сприяють поганому розвитку малого бізнесу в Україні, а саме: низький попит на продукцію, нестабільна політична ситуація; високі податки; складне податкове адміністрування; інфляція і часті зміни у законодавстві, високий регуляторний тиск і корупція; війна на сході країни; низький рівень доступності кредитів. Також є й інші чинники, а саме недостатній фінансовий потенціал залишається великою перешкодою для розширення та покращення діяльності малих підприємств. Проблеми з відсутністю фінансування для малого бізнесу, покращення його діяльності актуальні для підприємств України. Зважаючи на те, що малий бізнес є ризиковим видом діяльності і в більшості випадків не має значного фінансового забезпечення, це створює додаткові стимули для раціонального використання всіх видів ресурсів та вимагає детального аналізу рентабельності проектів, відповідального ставлення до інвестицій [3, с. 158]. Динамічний розвиток малого бізнесу робить вагомий внесок у загальне економічне зростання. Але його діяльність обмежена фінансовими бар'єрами. Основним джерелом інвестицій досі залишаються фінансові ресурси малого бізнесу та сімейні позики. Банківські кредити обмежені у використанні через високі процентні ставки та відсутність банківських гарантій (такі як високоліквідні активи або застави). Вирішення існуючих проблем розвитку малого підприємництва в Україні, створення відповідного середовища потребують докорінної перебудови державної політики щодо сприяння цій сфері економіки. Зокрема, йдеться про створення відповідної правової бази розвитку малого підприємництва, фінансово-кредитну та матеріально-технічну підтримку, науково-методичне, інформаційно-консультативне та кадрове забезпечення малого підприємництва [4, с. 1089].

Перевагою малих підприємств є те що вони більш рухливі та гнучкі і тому швидко реагують на зміни, які відбуваються на ринку. Завдяки цьому вони є потужними чинниками для подолання кризових явищ та формуванню і розвитку конкурентних переваг в економіці країни. Малий бізнес є більш мобільним для того щоб впроваджувати прогресивні методи господарювання. Вони з повна поповнюють місцеві та регіональні бюджети, тому що вони зацікавлені в економічному розвитку території, на якій вони знаходяться. Перевагою, також є те, що відбувається зменшення найбільш вразливих верств населення, тому зменшуються витрати держави на соціальний захист та злочинність.

У економіці України є великий потенціал для економічного зростання. Для цього є важливою необхідністю тісніше пов'язати ресурси, ризик та ініціативу. Такого зростання можна досягти за допомогою надання більшої свободи підпри-

ємцям та надання їм можливості отримувати належну винагороду за свої зусилля. Для кращого розвитку малого бізнесу в Україні необхідно сформувати незалежну законодавчу базу, яка буде сприятлива для розвитку малого бізнесу, стимулювати зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів малого та середнього підприємництва, вдосконалювати фінансово-кредитну підтримку, покращувати інформаційне та кадрове забезпечення бізнесу, забезпечувати матеріально-технічні та інноваційні умови розвитку малих підприємств.

Список літератури

1. Кузьмін О. Є. Малі форми підприємництва: Навчальний посібник. Львів : «Центр Європи», 1999. 274 с.
2. Смит А. Исследования о природе и причинах богатства народов. Москва : Наука, 1993. 129 с.
3. Мадрига Г. М. Поняття, місце і роль малих підприємств в економіці: економічні та соціальні аспекти. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2013. № 767. С. 154–163.
4. Іванілов О. С. Історія економічних учень : навч. посіб. Київ : «Знання», 2004. 1300 с.

Леськів А. І.

студент гр. ФМСчм- 11

Гуменюк О. Г.,

канд. екон. наук, доцент

доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін

Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу

ЗАГАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності являє собою певну систему принципів, інструментів і методів керування відносинами, у які вступають суб'єкти цієї діяльності з метою досягнення певних соціально-економічних ефектів [1].

Таким чином, механізм державного регулювання ЗЕД передбачає певні цільові установки ЗЕД; наявність суб'єктів відносин і об'єктів, з приводу чого виникають відносини (відповідно видам ЗЕД); а також систему принципів управління ЗЕД, сукупність конкретних методів, інструментів регулювання і інституційно-правові структури.

Основні **цілі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності** полягають у наступному:

- у використанні зовнішньоекономічних зв'язків для прискорення формування в Україні ринкової економіки;
- у сприянні підвищенню продуктивності праці і якості національної продукції шляхом придбання ліцензій і патентів, закупівель нових технологій, якісних комплектуючих, сировини й матеріалів, включення українських підприємств у світову конкуренцію;
- у створенні умов доступу українських підприємців на світові ринки за допомогою надання державного, організаційного, фінансового, інформаційного сприяння;
- у захисті національних зовнішньоекономічних інтересів, захисті внутрішнього ринку;
- у створенні й підтримці сприятливого міжнародного режиму у взаєминах з різними державами й міжнародними організаціями.

Щодо методів і інструментів державного регулювання ЗЕД, то вони представлені на рис. 1.